

Ποια deals φέρνει το επενδυτικό προσκλητήριο

15/Σεπ/2019 18:00

Του **Νίκου Χρυσικόπουλου**

Μέενα μπαράζ πρωτοβουλιών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων επιδιώκει η κυβέρνηση να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη της διεθνούς επενδυτικής κοινότητας προς την Ελλάδα και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την **προσέλκυση** και υλοποίηση σημαντικών, ξένων και εγχώριων, επενδύσεων.

Το μήνυμα προς κάθε κατεύθυνση είναι σαφές: η Ελλάδα, έπειτα από τέσσερα χαμένα χρόνια, **έχει επιστρέψει**. Διαθέτει μια αξιόπιστη κυβέρνηση, με τους σωστούς ανθρώπους στις κατάλληλες θέσεις, που ήδη εργάζονται για να υλοποιηθούν οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και να διαμορφωθεί ένα αξιόπιστο και ελκυστικό περιβάλλον για όσους επενδύσουν στη χώρα, με απώτερο στόχο την αύξηση του ΑΕΠ και της απασχόλησης. Η πρόσφατη ομιλία του πρωθυπουργού, **Κυριάκου Μητσοτάκη**, στη ΔΕΘ έδωσε ένα σαφές στίγμα του οδικού χάρτη που θα οδηγήσει στην επανεκκίνηση σημαντικών επενδύσεων και, το κυριότερο, στη δημιουργία ενός πλαισίου για την προσέλκυση νέων, ξένων και εγχώριων, κεφαλαίων.

Οικυβερνητικές ενέργειες υλοποιούνται σε δύο επίπεδα. Θεσμικά, συγκεκριμένες ενέργειες, όπως το προσφάτως δημοσιευθέν **αναπτυξιακό νομοσχέδιο**, προωθούν σημαντικές αλλαγές με στόχο την προσέλκυση και διευκόλυνση στην υλοποίηση επενδύσεων. **Μείωση της γραφειοκρατίας, απλούστευση διοικητικών διαδικασιών, επιτάχυνση των αδειοδοτήσεων, μεγαλύτερη ευελιξία στις επενδύσεις που θεωρούνται στρατηγικές** αποτελούν ορισμένες από τις κύριες παρεμβάσεις.

Παράλληλα, με τη θεσμική θωράκιση της εγχώριας κεφαλαιαγοράς και την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης, που έχει τρωθεί με αιχμή το –διεθνών διαστάσεων– σκάνδαλο της Folli Follie, επιδιώκεται να σταλεί μήνυμα στις αγορές πως η επενδυτική "τάξη" στην Ελλάδα αποκαθίσταται. Ταυτόχρονα, οι πρωτοβουλίες για την εξυγίανση του τραπεζικού τομέα θα αποδειχθούν κομβικές.

Ήδη, έπειτα από 4 χρόνια, τα **capital controls** είναι πια παρελθόν και η Ελλάδα επανακτά μία από τις τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες της Ε.Ε. – την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, αναγκαία συνθήκη για την προσέλκυση επενδύσεων και την ανάπτυξη. Παράλληλα, νέα κίνητρα, πέρα από το πρόγραμμα της "χρυσής βίζας", στοχεύουν στην ανάταξη της αγοράς των ακινήτων.

Επενδύσεις game changer

Λειτουργικά, η κυβέρνηση επιδιώκει να πετύχει "γρήγορες νίκες", επιλύοντας εμπόδια που (συχνά τεχνηέντως) καθυστερούσαν ήδη δρομολογημένες επενδύσεις, ακόμα και εμβληματικού χαρακτήρα για την οικονομία και τη χώρα. Η επένδυση ύψους **8 δισ. ευρώ** στο πρώην αεροδρόμιο του **Ελληνικού**, την οποία η κυβέρνηση έχει χαρακτηρίσει "εμβληματική επένδυση πρώτης προτεραιότητας", αποτελεί τον εμβρυουλκό για την αλλαγή του προφίλ της χώρας. Οι ταχείες ενέργειες για την έγκριση των απαιτούμενων ΚΥΑ που καθυστερούσαν την υλοποίηση της επένδυσης αποτελούν σαφές δείγμα γραφής, το οποίο με τη σειρά του προκαλεί ένα επενδυτικό "ντόμινο". Ο διαγωνισμός για την παραχώρηση **άδειας λειτουργίας καζίνο** στο Ελληνικό έφερε στο προσκήνιο το project, εκτιμώμενου ύψους **άνω του 1 δισ. ευρώ**, για την υλοποίηση του Ολοκληρωμένου Τουριστικού Συγκροτήματος με καζίνο (IRC).

Δύο διεθνείς επενδυτές, η **Hard Rock International (HRI)** και η **Mohegan Gaming & Entertainment (MGE)**, είναι οι κύριοι διεκδικητές του project. Στην περίπτωση, δε, της Mohegan, η προοπτική του έργου οδήγησε στη σύναψη στρατηγικής συμμαχίας με τη **ΓΕΚ Τέρνα**. Παράλληλα, η επιτάχυνση των διαδικασιών για το Ελληνικό "ξεκλειδώνει" την καταβολή της πρώτης, ύψους 300 εκατ. ευρώ, από τις τρεις δόσεις του εφάπαξ ανταλλάγματος, αλλά και τον σχεδιασμό για τη χρηματοδότηση του έργου, με τη **Lamda Development** να εξετάζει τη λήψη πιστωτικής γραμμής-μαμούθ με ξένες και ελληνικές τράπεζες για τη χρηματοδότηση της πρώτης φάσης ανάπτυξης του Ελληνικού. Φυσικά, ένα έργο-μαμούθ θα απαιτήσει την εμπλοκή του συνόλου των επιχειρηματικών δυνάμεων της χώρας, κάτι που θα απελευθερώσει δυναμική και θα ενισχύσει οικονομία και **απασχόληση**.

ΔΑΑ, ΕΛΠΕ, ΔΕΠΑ

Την ίδια στιγμή, μπαίνει σε τροχιά η ολοκλήρωση κομβικών αποκρατικοποιήσεων. Η πώληση του 30% του **Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών** μπορεί να φέρει στα δημόσια ταμεία κεφάλαια άνω του 1 δισ. ευρώ, με διεκδικητές Έλληνες και ξένους "παίκτες". Η παραχώρηση επιπλέον ποσοστού στα **Ελληνικά Πετρέλαια** θα αποτελέσει μια κομβική εξέλιξη για τον ενεργειακό κλάδο. Το Δημόσιο, του οποίου η συμμετοχή στα Ελληνικά Πετρέλαια ανέρχεται σε 35%, ευελπιστεί να αποκομίσει από την πώληση έσοδα ύψους 500 εκατ. ευρώ.

Harχή, πάντως, αναμένεται να γίνει με τη **ΔΕΠΑ**, καθώς υπάρχει έτοιμη η πρόταση της McKinsey, η οποία, πιθανόν με μικρές τροποποιήσεις, θα αρχίσει να τρέχει μέχρι τα τέλη του μήνα. Μέχρι το τέλος του μήνα το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναμένεται να έχει ετοιμάσει την **τροπολογία** με την οποία θα αλλάζει τον νόμο της προηγούμενης κυβέρνησης για το σπάσιμο της ΔΕΠΑ. Να σημειωθεί ότι για την αποκρατικοποίηση της ΔΕΠΑ ρόλο και λόγο, εκτός από το ΤΑΙΠΕΔ, που εκπροσωπεί το Δημόσιο, έχει και ο όμιλος των Ελληνικών Πετρελαίων, ο οποίος κατέχει το 35% της εταιρείας αερίου και δεν έχει κρύψει το ενδιαφέρον του για την αποκρατικοποίηση.

Ποιοι επενδυτές δηλώνουν "παρών"

Ηπρόσφατη επίσκεψη του Αμερικανού υπουργού Εμπορίου –και γνωστού επενδυτή– **Γουίλμπουρ Ρος** στην Αθήνα, καθώς και αυτή που προηγήθηκε από τον **Πρεμ Γουάτσα**, επικεφαλής του επενδυτικού ομίλου **Fairfax**, σηματοδοτούν την αλλαγή σελίδας στην προσέγγιση της Ελλάδας από τα ξένα επενδυτικά κεφάλαια.

Ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου έδωσε σαφές στίγμα του ενδιαφέροντος από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, πως η Ελλάδα θα μπορούσε να γίνει **κόμβος διανομής LNG**. Η ανάπτυξη διαφοροποιημένων υποδομών φυσικού αερίου, για τις οποίες υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από τις ΗΠΑ, έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον κολοσσών του κλάδου και θα υπηρετήσει τον στόχο της ανάδειξη της χώρας σε στρατηγικό ενεργειακό παίκτη στη Ν.Α. Ευρώπη, ανοίγοντας τον δρόμο για σημαντικές επενδύσεις και ενισχύοντας την ενεργειακή διαφοροποίηση στην Ε.Ε., η οποία τώρα εξαρτάται σημαντικά από τα αποθέματα αερίου της Ρωσίας.

Τοαμερικανικό ενδιαφέρον είναι έντονο και αποτυπώνεται σε δηλώσεις όπως αυτή του πρέσβη των ΗΠΑ στην Ελλάδα, **Τζέφρι Πάιατ**, ο οποίος από το βήμα του Ενεργειακού Φόρουμ Νοτιοανατολικής Ευρώπης 2019 (Southeast Europe Energy Forum 2019) εξέφρασε την πεποίθηση πως "τώρα είναι η ώρα για επενδύσεις στην Ελλάδα". Κορυφαίοι διεθνείς επενδυτές, όπως η **ExxonMobil** και η **Total**, θέλουν να επενδύσουν εκατοντάδες εκατομμύρια δολάρια στο restart της ελληνικής αγοράς υδρογονανθράκων.

ΟΠρεμ Γουάτσα, επικεφαλής του ομίλου Fairfax, από τους πλέον μακροπρόθεσμους επενδυτές σε ελληνικά assets, ήταν από τους πρώτους που είχαν υποστηρίξει πως "η Ελλάδα μπορεί να επωφεληθεί σημαντικά αν ακολουθήσει πολιτικές φιλικές προς τις επιχειρήσεις". Στις συναντήσεις που πραγματοποίησε με τη νέα κυβέρνηση, λίγο μετά τις εκλογές της 7ης Ιουλίου, δηλώθηκε σαφέστατα το "παρών" της Fairfax σε μελλοντικές εξελίξεις, με αιχμή τον **ασφαλιστικό κλάδο** και όχι μόνον.

Η COSCO στο λιμάνι, οι Καναδοί στην Κασσάνδρα

Ηρελάνς των Κινέζων της **COSCO** με αύξηση των επενδύσεων από τα 600 στα 800 εκατ. ευρώ στο λιμάνι του Πειραιά αποτελεί ακόμα ένα δείγμα γραφής. Με τη νέα επένδυση για την κατασκευή τέταρτου προβλήτα εμπορευματοκιβωτίων, που εντάχθηκε στο επενδυτικό σχέδιο, η ετήσια δυναμικότητα του Πειραιά θα βρεθεί πάνω από τα 10 εκατομμύρια TEUs, ξεπερνώντας λιμάνια όπως το Αμβούργο και πλησιάζοντας άλλα όπως η Αμβέρσα.

Όσογια την πολύπαθη επένδυση των Καναδών της **Eldorado**, οι κυβερνητικοί χειρισμοί για την αδειοδότηση των projects σε Σκουριές και Ολυμπιάδα "ξεπαγώνουν" την επένδυση του 1 δισ. ευρώ και ανοίγουν τον δρόμο για νέες, στο Πέραμα Έβρου. Ο канаδικός όμιλος έχει εκτιμήσει πως σε διάστημα 25 χρόνων λειτουργίας (η εκτιμώμενη διάρκεια ζωής των μεταλλείων Κασσάνδρας) θα δημιουργηθούν συνολικά 5.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας, ενώ θα κατευθυνθούν 1,5 δισ. ευρώ σε πληρωμές εργαζομένων και 3 δισ. ευρώ σε πληρωμές προς Έλληνες προμηθευτές.

Τηνίδια στιγμή, **κυοφορούνται σημαντικές συμφωνίες** που δύναται να αλλάξουν τους

συσχετισμούς δυνάμεων στην αγορά. Σε εξέλιξη βρίσκονται διαπραγματεύσεις υποψήφιων επενδυτών με τράπεζες και funds που έχουν αγοράσει δάνεια, για μια σειρά από επιχειρηματικούς ομίλους που αντιμετωπίζουν προβλήματα υψηλών οφειλών, στα **τρόφιμα**, την **ακτοπλοΐα**, τις **τηλεπικοινωνίες** μεταξύ άλλων. Εφόσον ευοδωθούν, θα μεταβάλουν το σκηνικό και θα εντείνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά. Ήδη funds έχουν μεταβάλει το σκηνικό στην αγορά της ιδιωτικής περίθαλψης, με τις εξαγορές των Ιασώ και Υγεία, ενώ και στον ξενοδοχειακό κλάδο δρομολογούνται νέες εξελίξεις (τόσο με το Πόρτο Καρράς όσο και με άλλες γνωστές μονάδες).

**Αναδημοσίευση από το "Κεφάλαιο" που κυκλοφορεί*

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)